

Dne 19. rožnika smo ga pokopali. Pogreb sem opisal. Ko se je občinstvo že razšlo od njegovega groba, pristopila je množica sirot iz Lichtenthurnovega zavoda k njemu in v znak hvaležnosti in spoštovanja s tresočim glasom in solznimi očmi zapela „Nad zvezdami“. In Belarjev duh se je veselil v sinjih višavah teh srčnih glasov nedolžnih sirot, po mojej duši pa so ti glasovi odmevali kot najmočnejši slavospjev blagemu možu. Počivaj mirno, blaga duša — nad zvezdami se vidimo!

Praznik hrvaškega učiteljstva.

Na enem izmed najlepših prostorov kraljevega Zagreba, na vseučiliškem trgu, stoji ponosna palača — „Hrvatski učiteljski dom“. Hrvaško učiteljstvo ga je zgradilo s svojimi novci in s podporo svojih prijateljev. Hrvaške rodoljubke n. pr. so nabrale zanj 10.000 gld., vlada sama je darovala 10.000 gld.

A napredno hrvaško učiteljstvo ni bilo zadovoljno samo s svojim domom, kjer so nastanjena razna hrvaška učiteljska društva, kjer ima hrvaško učiteljstvo svojo knjižnico in čitavnico, kjer je bil doslej internat za sinovdijake hrvaških učiteljev, nego je začelo nabirati v zadnjih letih zopet prostovoljne denarne doneske, da zgradi svojim otrokom konvikt. In dne 11. mal. srpana smo blagoslovili ob ogromni udeležbi hrvaškega učiteljstva v Zagrebu „Hrvaški učiteljski konvikt“, ki se dviga v Tvorniški ulici kot najlepši spomenik požrtvovalnosti in stanovske zavesti hrvaškega učiteljstva.

Blagoslovljenje je bilo slovesno, vzneseno ob veličastni udeležbi hrvaškega učiteljstva. Predsednik „Zaveze“ hrvaških učiteljskih društev, profesor Basariček, je navdušeno pozdravil udeležence. Potem je blagoslovil konvikt škof dr. Ivan Krapac ter je po blagoslovljenju iskreno čestital hrvaškemu učiteljstvu za njega vztrajno vzorno delovanje. Govoril je potem predstojnik bogočastja in nauka, Armin Pavič, ter je dejal koncem temeljitega govora, da mu je v čast in ponos, da more v imenu vlade izročiti plemenitemu namenu učiteljski konvikt. Župana je zastopal senator Gjuro Deželić, slovensko učiteljstvo so zastopali učitelji Jelenc, Dimnik in Gangl. Ko smo blagoslovljenju prisostvovali, nam je v trenutku, ko je klical škof dr. Krapac božji blagoslov nad lepo hišo, kipelo neizrazno čustvo v srci. Zahrepeneli smo z vso dušo, da bi bilo skoro moči tudi vrlemu slovenskemu učiteljstvu blagosloviti učiteljski konvikt v Ljubljani. A mi nimamo toliko požrtvovalnih prijateljev, nego jih ima hrvaško učiteljstvo. Obrtniki n. pr., ki so gradili konvikt, so delali zastonj. Zahtevali so le toliko plačila, kolikor so jih stali delavci. Sebi niso iskali niti vinarja dobička. No, in tako je bilo omogočeno, da se ponaša Zagreb danes med vsemi Avstrijsko-Ogrskimi mesti prvi z učiteljskim konviktom in z učiteljskim domom.

Hrvaški učiteljski konvikt je vrlo praktično urejen, ter ima prostora za 60 gojencev. Natančno smo si ogledali njega uredbo, da bi začeli takoj po tem vzorcu graditi v Ljubljani slovenski učiteljski konvikt, ko bi imeli za to dovolj denarja. A pri nas samo kapljá, v Zagrebu pa lije . . .

Po blagoslovljenju je bil banket v hotelu „Imperial“. Predsednik „Zaveze hrvaških učiteljskih društev“, prof. Basariček, je nazdravil cesarju, prof. Ivkanec banu, Kemf nadškofu dr. Posiloviću, ki je velik prijatelj

hrvaškega učiteljstva. Tajnik „Zavezin“, g. Kirin, je napil odjelnemu predstojniku za bogočastje in nauk, g. Paviću, a šolski vodja Gravec škofu pontifikantu dr. Krapcu. Ko je nazdravil šolski vodja Kranjc županu zagrebškemu, je pripil navdušeno učitelj Lisac slovenskemu učiteljstvu in njega zastopništvu gg. Jelencu, Dimniku in Ganglu. Za napitnico se je iskreno zahvalil g. Gangl iz Ljubljane ter je napil hrvaški domovini. Potem je nazdravil šolski vodja Klobučar gimnazijskemu ravnatelju in pesniku Badaliču, ki se je ginjeno zahvalil ter dejal, da pozdravljajo hrvaški profesorji s posebno vnamo in ljubeznijo delo hrvaških učiteljev. Gospod Lazarić je napil predsedniku „Zaveze“, prof. Basaričku, g. Bartus šolskim prijateljem in podpornikom, županov namestnik, senator Deželić hrvaškemu učiteljstvu, deželni šolski nadzornik Stipetić napredku učiteljskega konvikta. Hrvaški domovini je dvignil čašo g. Martinović, a onim ki so gradili konvikt, g. Kirin. Stavbenik Uhl se je iskreno zahvalil v imenu obrtnikov ter je dejal, da so s posebnim veseljem delali za blaginjo hrvaškega učiteljstva. Navdušeno je potem nazdravil ravnatelj Karlo Matica županu ljubljanskemu, g. Iv. Hribarju, katerega naklonjenost do slovenskega učiteljstva je zaslovela tudi po hrvaški domovini. Za napitnico se je zahvalil g. E. Gangl ter je napil hrvaškemu učiteljstvu in ljubezni, ki veže slovensko in hrvaško učiteljstvo.

Po banketu, kjer so peli večinoma samo slovenske pesmi, smo se odpeljali v Tuškan in Maksimir.

V sredo je bil glavni zbor „Zaveze hrvaških učiteljskih društev“ v „Učiteljskem domu“, kjer se je na pozdravilo predsednika g. prof. Basarička zahvalil predsednik „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ gosp. L. Jelenc.

Zastopniki slovenskega učiteljstva so bili vsprejeti v Zagrebu z vso ljubeznivostjo in pažnjo, za kar so hrvaškimi tovarišem od srca hvaležni. Spoznali so tamkaj, kako tesna in iskrena ljubezen vlada med učiteljstvom ljudskošolskim in srednješolskim, kako drug drugega podpirajo in razumejo. Videli so lepe, častne vspehe stanovske zavednosti in požrtvovalnosti hrvaškega učiteljstva. In docela je jasno, da jim ne izginje iz spomina ti lepi časi, ki so jih preživeli v Zagrebu.

Mnogi slovenski, češki in hrvaški učitelji in prijatelji šolstva so se spominjali tega praznika hrvaškega učiteljstva ter so poslali v Zagreb brzojavne pozdrave.

Kakšen vzgojevalen pomen ima varstvo živali za ljudstvo osobito za mladež,

kako ga zamore učitelj vtrjevati in pospeševati v šoli in izven šole?

(Pri občnem zboru učiteljskega društva za Kranjski šolski okraj predaval Andrej Rapč.)

Človek, najsi je po razvitem duhu svojem postavljen nad vse stvarstvo, je vendar last zemlje, v katero se povrne. Saj je umrjoč, saj je bil iz nje vzet.

To prvo mesto, ki ga zavzema, pa mu ne pripada morebiti radi tega, ker bi bilo truplo njegovo, organizem njegov boljši pred drugimi, ne, marveč nasprotno; zakaj veliko je živali, ki ga bodisi po čutih, bodisi po moči in gibčnosti svojih udov daleko nadkrijujejo. Človek za-